

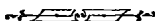
Բջիջը մայր մեղուաց կամ պարս տալու, եւ բջիջը արուեստական կամ փրկութեանս. — Մայր մեղուաց բլիջներն անման են բոլորովին արու և գործասէր մեղուաց բլիջներէն, և ոչ նոյն կարգով և ուղղութեամբ գրուած, այլ զատուած անոնցմէ և բաժակաձև իմն։ Մեղուներն աւելի մոմ կը գործածեն՝ խառնեալ քիչ մը ականամոմով՝ այս բլիջներուն շինութեան, որոց խորութիւնը քիչ է, իբր 5 կամ 6 հազարորդամետր, և տրամագիծը 8, 5 հազարորդամետր. բայց քիչ ժամանակէն կ'երկնայ, և վրան կը գոցուի։

Մայր մեղուաց բլիջներն՝ սր կրնան ըլ-

լալ փեթակի մը մէջ թուով հինգ կամ վեց, և երբեմն տասն կամ երկուսասան, և մինչև քսան և քսանհինգ, կը շինուին սովորաբար մաղին եզերքին մօտ երրորդ մասին վրայ, և իբր փեթակին կեդրոնը։

Երբեմն մեղուներն կազմեն մայրական բլիջներ խորխններուն մէջ տեղ։ Այս կը պատահի երբ մայրերնին մեռած ըլլայ և ուզեն ուրիշ մայր մը ունենալ գործաւորի մը թրթուրէն, ինչպէս պիտի անոնենք։ Այս բլիջներն կոչին Արունասական կամ փրկութեան բլիջներ։

Շարայաբելի

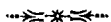

ՎԵՍՏԵԱՆ ԿՈՅՍ

ՊԱՏԾԱԿԱՆ ՎԷՊ

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՐՈՒ

(Տես յ'էջ 376)

ԳԼՈՒԽ Է

ՎԻՐԱՒՈՐԵԱԼՆ

Մինչդեռի եռուներէս տաճարէն կը հեռանար, Սեբաստ Սարգիստ Անիկետոսի ննջարանին մէջ շղային թրմբուրթեամբ բռնուած, չէր կարող միտքը ամփոփել՝ իր գանուած տեղն իմանալու համար, իւ մինչդեռ երկար ժամանակ խորհել կը ջանար, յանկարծ ննջարանին դռներն բացուեցան, և երեցաւ տոգոյն դիմօք օրիորդ մի՝ զոր առաջին անգամ տեսած էր ամփոթատրոնին մէջ։ Նա ոտից ծայրի վրայ քայլելով՝ մօտեցաւ հիւանդին անկողնոյն, և ժպտեցաւ. բայց վախելով թէ մի՞ գուցէ դարձեալ զառանցանաց մէջ ընկնի, կազդուրիչ պնդ մը մօտեցուց անոր շրթանց։ Վիրաւորն

գործխաբար կուլ տուաւ զայն, յետոյ ուզեց քանի մի խօսք բռնել, բայց փրորոնիս թոյլ չտուաւ՝ բռնելով։

— Մի խօսիր, և ջանա՛ լաւ քնանալ, ես քեզ համար աղօթելու պիտի երթամ։

Էս յամրաքայլ դուրս ելաւ, թողլով ըզՍեբաստս, որ ինքն գինքը երազի մի խաղալիկ կը կարծէր, և կը ջանար անցեալը յիշել։ անօգուտ ջանք, որովհետեւ այն աստիճան գինով էր Դամեոփանոսի հանգիպած պահուն, որ ոչ ընդունած հարուածը միտքն էր, և ոչ գինքն օտար տան մէջ փոխադրողը։

Մտածելէ խոնջ, խողիւալ քուն մ'ունեցաւ՝ որ երկար չտեւեց, և որուն յաջորդեց

հետզհետե՝ աճող ջրաց գրգռում մի. իւր հրա-
բորբոք աչքերն սևեռած էին դրան վրայ, և
անձկանօք անոր քաջուրելուն կը սպասէր:

Եւ տեսնելով որ փափաքը չի կատա-
րուիր, այլ ևս չի կրցաւ դիմանալ. դժուա-
րութեամբ նստաւ անկողնոյն եզերքը. ոտքի
ելաւ այս և այն կողմ շարժելով, և պատին
կոխնելով՝ դէպ 'ի դուռը գնաց:

Ինքն այլ չէր գիտեր ըրածը: Բոլորովին
ինքն իրմէ դուրս ելած՝ մէկ բան միայն
կ'ուզէր, այսինքն է՝ հետեւել Փլորոնիայի
բայլերուն:

Այսպէս յառաջացաւ մինչև մարմարեայ
օրն մի և կանգ առաւ, որովհետև կարծես
գիտինք կը շարժէր իւր ոտից ներքև: Պահ
մի կենալէ յետոյ՝ ուզեց դարձեալ առաջ
երթալ: Դանդաղ և միօրինակ երգ մի ա-
կանջին զարկաւ. աւելի լաւ լսելու համար
բացաւ դուռը և տեսաւ մութ և փոքր սան-
դուղ մի: Հետաքրքրութենէ զրդեալ՝ վար
իջաւ: Սանդղիկն ստորոտը երկայն նկուղ մի
կար, որուն մէկ կողմը լուսաւորուած էր. կըր-
ցածին չափ շուտ անցաւ անկէց, և քիչ վերջը
հասաւ ցած և նեղ խցիկ մը, ուսկից լաւ կրնար
տեսնել քոյի սենեկին միջի անցուղարձը:

Անկետոս խորանին առջև ծնադրած՝ իւր
քահանայական զգեստներով, կիրակի օրուան
առաջին ժամերգութիւնը կ'ընէր: Փլորոնիա
և Դոմիտիլլա կանանց խմբի մի մէջ ջերմե-
ռանդութեամբ իրեն կը պատասխանէին.
մարդիկն այլ մեկուսի ծնրագիր կ'ազօթէին:

Այս տեսնելով երիտասարդ պատրիկն,
զոր ոչ ոք տեսած էր, այլ ևս չի կրցաւ
բռնել ինքն զինքը. և որովհետև թիկնամը-
տութիւնն իւր մէջ ուրիշ ամէն յատկութիւն-
ներէ աւելի էր, ուստի սկսաւ խնդալ այն
արարողութեան վրայ՝ որ իրեն այնքան տար-
օրինակ կը թուէր: Բայց քիչ մը վերջը
իւր ծիծաղը լրջութեան փոխուեցաւ, երբ
տեսաւ զՓլորոնիա, աչքերն յերկինս սեւե-
ռած և խոր յափշտակութեան մէջ ընկղմեալ:

Երբ ժամերգութիւնն վերջացաւ, հաւատա-
ցեալք խմբովին դէպ 'ի դուռը դիմեցին.
բայց դեռ դուռն չելած՝ տեսան պատկառելի
ծերուկ մի, որ երիտասարդի մ'ը կոխընծած՝
դէպ իրենց կու գար. ամենքն մի և նոյն

զգացումէն մղեալ՝ ծունգի եկան: Նորեկն
օրհնեց զիրենք, և քրիստոնեայ քահանային
մատենալով,

— Անիկեա՛ն, ըսաւ, ամաց բազմութե-
նէն զողորմուն ձայնով, եկայ, — որովհե-
տեւ առնս չորս կողմը լրտեսներ կան, — քեզ
ձախողդ լուր մի տալու, որպէս զի քու պաշ-
տօնակցացդ իմացընես, իրենք ալ իրենց հօ-
րերուն: Դոմիտիանոս հրամայեւ է՝ որ
Հրէայք, զմեզ ըսել կ'ուզէ, պիտի աքսո-
րուին Հռովմէն, և վայրի զազանաց պէս պի-
տի հալածուին:

— Աստուծոյ կամքն օրհնեալ ըլլայ, ը-
սաւ Անիկեա՛ն:

— Ամէն, պատասխանեցին հաւատա-
ցեալք միաբերան:

— Ամէն, կրկնեց ծերունին, բարձրացը-
նելով իւր յարգելի գլուխը, կարծես արդէն
սրբոց լուսաւոր պսակը կը կրէր. ամէն:

Ետոյ աւելցուց ոգևորեալ ձայնով.

— Թո՛ղ յօշոտեն մեր անդամները. թո՛ղ
մեր արիւնն իբր հեղեղ ընթանայ Հռովմայ
փողոցաց մէջ. օսկայն Քրիստոսի կրօնքն
անզրկուելի պիտի մնայ, և անթիւ մարտի-
րոսներով փառաւորուած՝ պիտի դիմանայ
մինչ 'ի վախճան դարուց: Որպէսկը իմ, ա-
ռանց տրտնջելու թող տանք. օր աշխարհ
զմեզ ամբաստանէ և մեռցնէ. որովհետև
մեծադոյն պարգև մի չէ՝ մեռնիլն այնպիսի
կրօնքի մը համար, որ Փրկչին խոստմանց
համեմատ՝ ցյաւիտեանս պիտի յաղթանակէ,
արհամարհելով ատելութիւններն և հալա-
ծանքը: Մի՛ վախճաք բնաւ, որովհետև մեր
Հայրն որ յերկինս է՝ կը հսկէ մեր վրայ,
ըսաւ ինձ այս առաւօտ Փրկչին աշակերտն
Յովհաննէս՝ որ Եփեսոսէն կու գայ: Արդ
ծուրս գնենք և փառաբանենք երկնի և եր-
կրի Արարիչը:

Երբունին ծունք գրաւ, և մեղմ ձայնով
գահաբանական աղօթք մի կարդաց. բայց
հազիւ թէ առաջին բառերն ըսեր էր, ահա
մարդկային մարմնոյ մի սեմին վրայ զլորտ-
կելու ձայն առ ինքն գրաւեց ամենուն ու-
շագրութիւնը: Սքըստոս Սաբինոսն էր, որ
իւր ումին վրայ չափէն աւելի վստահանալով՝
մարեր էր:

Անիկետոս և Փլորոնիա քովը վազեցին :
— Ո՞վ է այս մարդը, հարցուց ծերունին :
— Կայսեր ազատագիր Պարթենոսէն զի-
բաւորուած պատրիկն է, զոր տունս փոխա-
դրած էի :

— Սոյորական խոհմութեամբդ չես շար-
ժած :

— Եթէ սխալեր եմ, ներէ՛ ինձ, որով-
հետեւ « զոր արձակեացես յերկրի, եղիցի ար-
ձակեալ յերկին » , ըսաւ քրիստոնեայ պաշ-
տօնեայն խոնարհ ձայնով :

— Ո՞ր և է կերպով պարտքդ չես պակ-
սած. գլխութիւնն անահման է, և իւր ձեռ-
քերն պէտք է բաց ըլլան քրիստոնէից և հե-
թանոսաց համար : Խոհմութիւն միայն պակ-
սեր է քեզմէ. բայց երբ նա արգելք պիտի
ըլլար մարդասիրական գործ մի կատարելու,
լաւ ըրեր ես զայն մի կողմ ձգել : Աղոյ, ինչ-
պէս մեր եղբայրներէն միոյն՝ այնպէս պէտք
է խնամք ունենալ ասոր վրայ, և ռակայն
պէտք է կասկածել իւրմէ, որովհետեւ մեր խոս-
քերն լրած ըլլալով՝ զմեզ կրնայ մատնել :

— Նա այդ վատութիւնը պիտի չունե-
նայ, գոչեց փոքրոնիա :

— Ո՞վ ես դու, աղջիկ, որ կը յանդգ-
նիս ծերունւոյ մի խօսքը ընդհատել, ըսաւ
ալեորն խտուրթեամբ :

— Այս այն կոյսն է, որ մեր մարտի-
բոսներէն միոյն նշխարքը վերցունելուն հա-
մար՝ ամփիթատորնին մէջ գազանաց գառաւ-
պարտեցաւ, պատասխանեց Անիկետոս :

— Աստուած օրհնէ զքեզ և արժանի ընէ
մարտիրոսութեան պատկին, կրկնեց յայնժամ
ծերունին՝ ձեռքը Փլորոնիայի գլխոյն վրայ
դնելով որ ծնրագիր կեցած էր : Աստուած
ձեր հետ ըլլայ, զաւակներս, աւելցուց. ոչ
ոք թող հետս զայ, այս տան գաղանի ելքը
շատ լաւ գիտեմ : Աւելի ապահովութեան
համար մինչև երեկոյ հոռ կեցէք և աղօթե-
ցէք մեր բարեկամաց և թշնամեաց համար :
Քրիստոնեայք զարձեալ ծուր գրին ծե-
բունայն առջև, որ ինչպէս եկեր էր՝ այնպէս
ալ գնաց :

Մեքստոսը գարձեալ անկողին տարին. իւր
հետ գնացին Անիկետոս, Դամիտիլլա և Փլո-
րոնիա :

— Փառք կու տամ Աստուծոյ որ այսօր
կրցայ Եղեմեան խօսքերը լսել, ըսաւ հոռ-
մայեցի հեպատոսին կինն : Ա՛հ, սրչափ եր-
ջանիկ պիտի ըլլամ Յովհաննու աշակերտը
տեսնելով : Բայց այս շնորհին անարժան եմ,
որովհետեւ տկարութիւնս ինձ խորշելի կ'ընէ
զմահ, և արգելք կ'ըլլայ՝ որ սղայոցոս պատ-
ճառաւ բացէ 'ի բաց խոստովանիմ հաւատքս :
— Խեղճ մայր, երբ վայրկեանն զայ
պիտի չտրանաւս Աստուածդ, ըսաւ Անիկե-
տոս յողբալ սրտիւ :

Յաւագին հառաչանք մի խօսակցութիւննին
ընդհատեց. Մեքստոս անկողնոյն մէջ կը
հեծէր :

— Հոս չի կրնար կենալ, ըսաւ Դամի-
տիլլա՝ Մեքստոսը ցուցնելով :

— Այս վիճակիս մէջ ճշդ կ'ուզես որ
երթայ :

— Իմ տունն : Եթէ չես հակառակիր,
այս գիշեր ծառայներս կը դրկեմ զինքն առ-
նըլու համար. խաղաղութեամբ կրնայ ապրիլ
մեր քով մինչև առողջանայ, և Փլաւիոս և
ես այնպէս կը խնամենք զինքը՝ իբր թէ
մեր զաւակն ըլլար :

— Բայց եթէ այս գիշերուան դէպքն ի-
մացուած է, զիւրաւ կրնան գտնել զնա քու
տանդ մէջ, աւելցուց Փլորոնիա, որ ծածուկ
սրանեղութիւն մի կը զգար՝ ազնուական
տիկնոջ դիտաւորութիւնը հասկնալով :

— Յայտնի չի կրնար ըլլալ : Պարթե-
նոսի առողջութեան համար շատ աւելի ժա-
մանակ պէտք է, և այն գիշերուան մի՞ռա-
թեան մէջ անկարելի է որ Դամիտիանոս
ճանչցած ըլլայ զՄեքստոս :

— Կուռնելիա դեռ չեկաւ, վրայ բերաւ
Փլորոնիա, ուզելով խօսակցութեան նիւթը
փոխել :

— Արդեօք քաւ խորհրդոյդ հետեւելով՝
պէտք է իմացնեմ Կուռնելիայի՝ իրեն սպառ-
նացող վտանգները, ըսաւ Դամիտիլլա Անի-
կետոսի ականջէն վար կամաց ձայնով, որ
Փլորոնիա բաւ մ'այլ չի լսեց :

— Այո՛ պէտք է իմացնել իրեն, որպէս
զի պատրաստ զոռուի անոնց զիմադրելու.
բայց ոչ այսօր ըսէ և ոչ հոս...

— Եթէ կարելի է, այնպէս մ'ըրէ որ գէթ

անգամ մի կարենամ հետը խօսիլ. կարծեմ զիս չի ճանչեր, որովհետեւ շատ փոքր էր՝ երբ զինքը տեսայ. բայց իւր մօր քաշած ներք պիտի պատմեմ իրեն:

Այս բնիւով ննջարանէն դուրս ելաւ, և մէկ երկու վայրկեան վերըր ներս մտաւ Կուռնեւիայի հետ: Քրմուհին իւր հօրեղբօր, որդւոյն անկողնոյն մօտեցաւ և յուզուած ձայնով հարցոց.

— Կեանքը վտանգի մէջ է:

— Վէրքը մահացու չէ և և Անիկետոս կ'ապահովցնէ թէ մի քանի օրէն վէրքն անհետ պիտի ըլլայ:

Կուռնեւիա Անիկետոսի նայեցաւ. և ամփիթատրոնի ծերունին ճանչնալով, ձեռքն աւնոր կարկառեց և քաղցրութեամբ ըստ.

— Դու մայրս ճանցած ըլլալով՝ ինձ համար օտար չես այսուհետև:

Այս ծանօթ մարդուն ձայնը լսելով Սեբաստոս՝ սթափեցաւ, և քիչ մի վեր ելնելով,

— Դժո՛ւ ես, Կուռնեւիա՛, ըսաւ ուրախութեամբ:

— Այո՛ ես եմ, Սեբաստոս, զբեզ սես նեւու եկայ:

Երիտասարդ պատրիկն չի պատասխանեց, այլ չէր նայէր Կուռնեւիայի. իրեն աչքին ուրիշ բան չէր երևեր՝ բայց միայն Անիկետոսի քով կանգնած Փլորոնիան:

— Ուրեմն չէի երազեր, զոչեց յանկարծ, ամփիթատրոնին մէջ մանկահասակ և ոսկեհեր աղջկան՝ Պարսիս ձեռքը մահուանէ ազատիլը տեսնելով:

Փլորոնիա չէր գիտեր ինչ պատասխան տալ: Կուռնեւիա տեսնելով Փլորոնիայի այլալուծիւնը, բռնեց ձեռքէն, և Սեբաստոսի անկողնոյն քով սանելով,

— Սեբաստոս, ըսաւ, ուրեմն այլ չն՞ս յիշեր զՓլորոնիա՝ որ մօրս տունը ծնաւ, և որ հայրենական տան բակին մէջ մեր մանկական խաղերուն կը մասնակցէր:

— Փլորոնիա՛, ինքը. բայց ինչպէս կ'ուզես որ ճանչնամ՝ այսքան տարի զիրար չի տեսնելէ յետոյ:

— Փառաստղայի մեանելէն յետոյ՝ մայրս Փլաւիոս Սաբինոսի տնէն հեռացաւ, և Անիկետոս զիս իւր քով առաւ, պատասխանեց

Փլորոնիա իւր ամենաքաղցր և գրեթէ մանկական ձայնով:

— Բայց ո՞ր եմ. ինչպէս կ'ըլլայ որ հոս կը գտնուիմ, ըսաւ պատրիկն՝ շուրջը գիտելով:

— Երկվեղած մարդու մի տան մէջ ես, որ ճամբուն վրայ զբեզ վիրատուուած գտնուիմ՝ հոս բերաւ, պատասխանեց Փլորոնիա:

— Բան մ'ալ չեմ յիշեր, ինչպէս և ո՞վ վիրատուեց զիս:

— Անծանօթ մի՛ որ կայսեր ազատագիր Պարթենուսին կ'ընկերէր: Խոհեմութիւնը ձեռքէ մի՛ ձգեր, և պահուած կեցիր՝ մինչև որ առողջանաս, եթէ չես ուզեր Դոմետիանոսի վրէժնալիցութեան զոհ երթալ. որովհետեւ անշուշտ ինքն էր զբեզ վիրատուողը:

— Դոմետիանոս, գոչեց Սեբաստոս: Յետոյ աւելցուց ամենամեծ հանդարտութեամբ. Եստ պիտի չապրիմ, որովհետեւ կայսրն ինչպէս մի ճանճի՝ ընաւ չի խնայեր մարդու մի կեանքը. առանց ուզելու՝ իւր վեհապառու թեան դէմ յանցաւոր գտնուեր եմ: Մահուանէ չեմ վախեր. մէկ ցաւ միայն ունիմ, այն է՝ որ պէտք եղածին պէս չի կրցայ վայելել կենաց հաճաքները: Այս այլ կայ՝ որ պատրիկ մի նախատական մահուանէ ազատելու կերպը լաւ գիտէ:

— Այո՛, ոճիր մի գործելով, վրայ բերաւ Անիկետոս խստութեամբ:

Այնպիսի անուն մի տրուիլը լսելով այն մահուան՝ որ շատ պատուաւոր էր այն ժաւ մանակաց մէջ, յորում Հռովմայեցիք անձնապան կրլային՝ դատապարտեալ չի մեռնելու համար:

Սեբաստոս ծերունւսն նայեցաւ. և միաբերելով առաւտոր տեսած արարողութիւնը, իսկոյն հասկցաւ թէ կը գտնուի տան մէջ այնպիսի մէկուն՝ զոր կիրար իւր սկեպտական ծաղրածութեանց նիւթ ընել: Բայց զինքը հրեւրեակողին գաղանկը չուզելով իմացնել Կուռնեւիայի, որ իբր վէստայի քրմուհի կ'ատէր քրիստոնէական աղանդը, ձգեց զուրիւր բարձին վրայ և քնացաւ:

Կուռնեւիա քիչ մի ես կեցաւ հոն, և ապա պատրաստուեցաւ մեկնել: Երթալէն առաջ՝ կ'ուզէր իմացնել Դոմիտիլայի՝ կայսեր

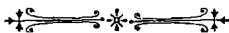
ի տաճարն ըրած այցելութեան միջոց հան-
դիպածները. օակայն տիկինն իմացուց իրեն
թէ ժամանակն ուշ էր, միանգամայն խոս-
տանալով որ յաջորդ օրը Անիկեառօի հետ
իրեն այցելութեան երթան:

Մանկամարդ քրմուհին հեռացաւ՝ շատ
զոհ այն խոստմունքէն. սպահ մի յետոյ Դո-

միտիլա եւ պիտուոր զոնէն զուրս կ'ելնէր՝
իւր պատգարակը երթալու համար, առանց
նշմարելու մէկը՝ որ զինքը կը լրտեսէր:

Այդ մէկն Ստեփանոսն էր, Գոմիտիլայի
տնտեսն, որ իւր սերունդն հրամանաւ փլա-
ւիտ Եղեմեօի կողակցին ամենափոքր շար-
ժումն իսկ աչքէ չէր փախցնէր:

Շարայարեւի

ՀԱՆԴԵՍ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ԽԱՂԱՄՈԼ

(Տես յէջ 314)

ՀԱՆԴԵՍ ԵՐՐՈՐԻ

ՏԵՍԻԼ ԱՌԱՋԻՆ

Մմբատ. — Այո՛, ճիշդ է, ուղիղ է
մտածմունքս, և սէսք է զործպրծմ... ալ
ինձի կարելի չէ Ռոստով մնալ. կը մեկնիմ
կ'երթամ Բագու, կ'երթամ որդիական ա-
զօթքիս պարտքն հատուցանելու խեղճ հօրս
հաշքը արքելով եւ յաշագիւն գերեզմանին վը-
րայ. և յետոյ եթէ հօրէս մնացած կարգա-
դրելիք գործեր կան՝ կը կարգադրեմ, և
զուցէ այն տեղ և կամ ուրիշ քաղաքի մը
մէջ Աստուած ինձի յաջող գործի մը զուտ
բանայ... Այո՛, մնալս ալ անկարելի է,
մնալ և Գարեգինին ըրած գործերը և բոլ-
րած ճամբան տեսնել՝ կարելի չէ. լաւ է
որ ես մեռնիմ անօթութենէ քան թէ պա-
տիւս մեռնիս. — Ունեցած կարեւոր պատ-
րաստութիւններս պէսք է տեսնեմ ու մեկ-
նիմ. Թարս... քայք Ծախ Բարոյի հետ
կ'ազգեմ խօսիլ և այդ անպիտանին ալ վեր-
ջին խօսքը ըսելէ. Թարս...

ՏԵՍԻԼ ԵՐԿՐՈՐԻ

Մմբատ և Թարս

Թարս. — Հրամեցէք, պարոն Մմբատ
Մմբատ. — Կարճ խօսք մ'ըսելիք ու-
նիմ քեզի, Թարս. կը տեսնեմ ցառք սրտի՝
որ դուք մեր տանը պատուոյն ամենեկն հոգ
չունիս. քանի որ խեղճ հայրս այս տեղ էր՝
քեզմէն աւելի ուշադիր և խնայող ծառայ չէր
գտնուէր. իսկ այս վերջին երեք տարինե-
րուս մէջ՝ կարծես զան մեր տանը երդուեալ
թշնամին դարձեր ես...

Թարս. — Պարոն Մմբատ, էնչ կ'ը-
սէք, միթէ կարելի է որ...

Մմբատ. — Խօսքս մի կտրեր, Թարս.
մի՛ ուզեր զուր տեղ զքեզ արգարացնելով
սուտ խօսիլ. ես որ բան մը կ'ըսեմ՝ առա-
ջուց հազար կը դիտեմ, հարիւր կը քննեմ
և հարիւր ալ կը մտածեմ, և յետոյ հազի-
թէ մէկ անգամ կ'ըսեմ... Թարս, կարելի
է որ դուք ինձի թշնամի չըլլատ, որովհետեւ
քեզի չարիք մը չընելէ զատ՝ միշտ ալ ձեռ-